

- ☼ **שם הכלי:** שאלון הערכה עצמית עיסוקית (OSA) – The Occupational Self Assessment
- ☼ **פותח בשנת:** 2002, **על ידי:** Baron, Kielhofner, Lyenger, Goldhammer, and Wolensky (2002)
- ☼ **תורגם בשנת:** 2005, **ע"י:** צוות מהחוג לריפוי בעיסוק באוניברסיטת תל אביב (סרוק ואחרים, 2005).

1	מטרת הכלי	לבדוק הבנה והכללה של ידע שנלמד בתוכנית על מושגים ממסוגלות תעסוקתית.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	תלמידים עם פיגור שכלי הלומדים בחינוך מיוחד
4	אופי הדיווח	
5	מבנה הכלי	לשאלון שלושה שלבים: שלב הראשון מורכב משני פרקים, פרק ראשון מכיל אמירות של הנבדק על עצמו ועל העיסוקים אותם הוא מבצע בחיי היום-יום. פרק שני מתייחס לסביבה של הנבדק והוא כולל אמירות הבודקות את תפיסת הנבדק את יכולת הסביבה לעודד את השתתפותו בעיסוקים שונים. בשני הפרקים הנבדק נדרש לדרג את אופן ביצועו על סקלה של ארבע דרגות מ'יש לי קושי רב מאוד בביצוע' עד 'למבצע מצוין'. בשלב השני של השאלון הנבדק נדרש לדרג את רמת החשיבות שהוא מייחס לכל אמירה בחייו האישיים. דרוג 1 מייצג 'לא כל כך חשוב לי' ודרוג 4 מייצג 'חשוב לי ביותר'. השלב השלישי ממלא לאחר סיום שני השלבים הקודמים ובו על הנבדק לבחור עד ארבעה נושאים הקשורים לעצמי אותם הנבדק היה רוצה לשנות בחייו. במחקרה של יבזורי (2010) הועבר רק השלב הראשון של השאלון. לשלב הראשון שני פרקים – עצמי וסביבה. פרק עצמי כולל 21 היגדים הקשורים לעצמי ופרק סביבה כולל שמונה היגדים הקשורים לסביבה. פרק עצמי מתחלק לשלושה תתי נושאים: מטלות ביצוע – 11 היגדים, הרגלים – חמישה היגדים וערכים – חמישה היגדים.
6	סוג סולם המדידה	הציונים נעו בין 1 ל- 4, בפרק עצמי, 1 סימל 'יש לי קושי רב מאוד לבצע'; 2 סימל 'יש לי קושי מסוים לבצע'; 3 סימל 'מבצע היטב'; 4 סימל 'מבצע מצוין'. בפרק הסביבה, 1 סימל 'בעייתי מאוד'; 2 סימל 'בעייתי במידה מסוימת'; 3 סימל 'טוב' ו- 4 סימל 'טוב מאוד'. הציונים ייצגו את הממוצעים של כל פרק – עצמי וסביבה.
7	אורך הכלי	21 היגדים
8	מהימנות ותקיפות	מתוך יבזורי (2010): במחקר נעשתה בדיקת מהימנות של השאלון לאחר הוצאת ארבעת ההיגדים. הבדיקה נעשתה באמצעות מבחן Alpha Cronbach בתחילת המחקר לאחר העברת השאלון בפעם הראשונה. בבדיקה נבדקה מהימנות של כל היגד בנפרד ושל כל אחד מחלקי השאלון. התקבלה מהימנות פנים טובה לשני פרקי השאלון עצמי וסביבה. בתוך שאלון עצמי נמצאה מהימנות טובה לחלק של עצמי מטלות ביצוע ומהימנות בינונית לחלקים של הרגלים וערכים.

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
562	יונת יבזורי (2010). תכנית מעבר לחיי עבודה לתלמידים עם מוגבלות שכלית הלומדים בחינוך מיוחד. מנחה: ד"ר זק"ש דליה, פרופ' רייטר שונית. אונ' חיפה.

שאלון הערכה עצמית עיסוקית OSA

יבזורי, 2010

The Occupational
Self Assessment
(Version 2.1) Copyright 2002

The Model of Human Occupation Clearinghouse
Department of Occupational Therapy
College of Applied Health Sciences

שאלון הערכה עצמית

תרגום 2005

זכויות התרגום והמכירה בישראל –
בית הספר לריפוי בעיסוק
של אוניברסיטת תל אביב

Kathi Baron, MS, OTR
Gary Kielhofner, DrPH, OTR, FAOTA
Anita Iyenger, MS, OTR
Victoria Goldhammer, OTS
Julie Wolensky, OTS

תורגם על-ידי:

סרוק אייזנר סיגל BOT

הראל שרון BOT

תהל גייל BOT

הלינגר נורית BOT

לרר הילה BOT

אור יהודית BOT

רוזן לי BOT

דעאס שרה BOT

נגה זיו, MSc

אורית ברט, PhD

הנחיות להעברת אבחון ה-OSA

מטרות האבחון :

- לעזור למטפל להבין כיצד חלקי תופס את מצבי חייו.
- לאפשר לחלק לשקף ולבטא את עוצמותיו, חולשותיו וערכיו.
- לחקנות דרך שיטתית לחשוב ולהחליט על הדברים שהחלק היה רוצה לשנות בחייו.
- לאפשר לחלק ולמטפל להחליט בשיתוף פעולה על מטרות טיפול ואסטרטגיות.
- להעצים את החלק בכדי שישפיע על מחלק הטיפול.

הסבר הוראות האבחון:

- החלק צריך לדרג כל סעיף על בסיס רמת התפקוד האופיינית לו או רמת התפקוד הממוצעת שלו.
- החלק צריך להתייחס להקשר הרגיל בו הוא בדרך כלל מבצע את המטלה שמתוארת בסעיף.
- אם אחת המטלות המתוארת בסעיף אינה ישימה בעבור החלק, עליו למחוק אותה ולעבור לסעיף הבא.
- אם לקוח אינו בטוח או מתלבט לגבי תשובה כלשהי, עליו לבחור בתשובה, ואם הוא מעוניין להבהיר את התלבטותו יוסיף הערה במקום המתאים לכך בטופס.
- החלק יכול למלא את הסעיפים בשלב 1 ואז למלא את הסעיפים בשלב 2, או שהוא יכול למלא במקביל את הסעיף גם בשלב 1 וגם בשלב 2 ואז לעבור לסעיף הבא.
- החלק ימלא את שלב 3 רק לאחר ששלב 1 ושלב 2 מולאו.
- לחלק יש אפשרות לרשום הערות לגבי כל אחד מהסעיפים כדי לסייע בדיון על הדירוג.
- המטפל יכול לענות רק על שאלות הבהרה פשוטות הנוגעות למילוי השאלון, או לשאלות הקשורות במשמעות של סעיף כדי להבטיח מילוי עצמי של השאלון.

הערכה עצמית עיסוקית עצמי

תאריך:

שם:

שלב 3 : בחר עד 4 דברים ביחס לעצמך אותם היית מעוניין לשנות.		שלב 2 : בכל סעיף, הקף בעיגול עד כמה אמירה זו חשובה לך.				שלב 1 : בטבלה מופיעות אמירות אודות דברים שאחת עושה בחיי היום יום. בכל סעיף, הקף בעיגול באיזו מידה אתה מבצע את המטלה. אם אחד הסעיפים לא רלוונטי עבורך, מחק אותו והמשך הלאה.			
דברים שאני רוצה לשנות	חשוב לי ביותר	יותר חשוב לי	חשוב לי	לא כל-כך חשוב לי	מבצע מציין	מבצע היטב	יש לי קושי מסוים לבצע	יש לי קושי רב מאוד לבצע	
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מתמקד במטלות שלי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מבצע פזיזת את מה שאני צריך לבצע
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מתחזק את מקומם מגוריי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מטפל בעצמי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	דואג לאנשים שבאחריותי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מגיע לכל מקום שאליי אני צריך להגיע
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מנהל את הכספים שלי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	דואג לערכיי הבסיסיים (אוכל, תרופות)
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מביע את עצמי בפני אחרים
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מסתדר עם אחרים
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מציין	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מזרח בעיות ופותר אותן

עצמי (המשד)

תאריך:

שם:

שלב 3 : בחר עד 4 דברים ביחס לעצמך אותם היית מעוניין לשנות.		שלב 2 : בכל סעיף, הקף בעיגול עד כמה אמירה זו חשובה לך.				שלב 1 : בטבלה מופיעות אמירות אודות דברים שאחת עושה בחיי היום יום. בכל סעיף, הקף בעיגול באיזו מידה אתה מבצע את המטלה. אם אחד הסעיפים לא רלוונטי עבורך, מחק אותו והמשך הלאה.			
דברים שאני רוצה לשנות	חשוב לי ביותר	יותר חשוב לי	חשוב לי	לא כל-כך חשוב לי	מבצע מעט	מבצע היטב	יש לי קושי מסוים לבצע	יש לי קושי רב מאוד לבצע	
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מצליח להירגע ולחנות
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מבצע באופן מלא את מה שאני צריך
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	יש לי שגרה מספקת
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מטפל בנושאים שבאחריותי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מתפקד כסטודנט, עובד, מתנדב או בן משפחה
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מבצע פעילויות שאני אוהב
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	פועל למען השגת מטרותי
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מקבל החלטות לפי מה שנראה לי חשוב
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	משלים מה שאני מתכנן לעשות
	חשוב ביותר	יותר חשוב	חשוב	לא כל-כך חשוב	מבצע מעט	היטב	קושי מסוים	קושי רב מאוד	מנצל את יכולותי בעלילות